

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 260

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 22 januari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Watergevoelige openruimtegebieden (WORG's) - Afbakening

In de eerste bekkenbeheerplannen (2009) werden gebieden waar een tegenstrijdigheid zou kunnen bestaan tussen de bestemming ervan en de belangen van het watersysteem, geïnventariseerd en op kaart aangeduid. Via de actie 'toetsing signaalgebieden' uit het bekkenbeheerplan kregen de bekkenstructuren de opdracht om die gebieden aan een grondige analyse te onderwerpen, een analyse die onder andere dienst moest doen als onderbouwde input voor ruimtelijke planningsprocessen.

In 2013 besliste de Vlaamse Regering om die gebieden grondiger aan te pakken om het waterbergend vermogen van Vlaanderen te vrijwaren. Via de conceptnota kreeg de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de opdracht om voor elk gebied, waarvan blijkt dat het ontwikkelen van het gebied volgens de huidige bestemming het overstromingsrisico verhoogt, in bijkomende voorwaarden te voorzien of een alternatief ontwikkelingsperspectief voor te stellen.

In de periode 2014-2017 werden de vervolgttrajecten goedgekeurd. Pas recent werd gestart met de effectieve afbakening van de watergevoelige openruimtegebieden. De basis van die oefening werd gelegd in 2009.

De voorbije jaren werden de overstromingskaarten in Vlaanderen verder uitgewerkt. De belangrijkste vernieuwing is dat naast de fluviale overstromingskaarten ook de pluviale overstromingskaarten opgemaakt werden.

Uit het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de opmaak van de signaalgebieden, de basis voor de watergevoelige openruimtegebieden, niet gebaseerd is op de meest recente overstromingskaarten. Het lijkt dan ook aangewezen om na te gaan of bijkomende signaalgebieden en bijgevolg ook WORG's nodig zijn. In het bijzonder is bij de selectie van de gebieden waar een tegenstrijdigheid zou kunnen bestaan tussen de bestemming ervan en de belangen van het watersysteem, geen rekening gehouden werd met de pluviale overstromingskaarten.

1. Is er al een analyse gemaakt van mogelijke tegenstrijdigheden tussen pluviale overstromingskaarten en de bestemming?
2. Welke oppervlakte van de pluviale overstromingskaarten is gelegen in een harde bestemming (woongebied, woonuitbreidingsgebied, industriegebied enzovoort). Gelieve de cijfers te geven per gemeente.
3. Is de minister akkoord dat het wenselijk is na te gaan of de aanduiding van bijkomende signaalgebieden en de afbakening van watergevoelige openruimtegebieden

aangewezen is op basis van de nieuwe overstromingskaarten en in het bijzonder de pluviale overstromingskaarten? Welke stappen heeft de minister daarvoor al gezet?

ANTWOORD

op vraag nr. 260 van 22 januari 2024

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. In opdracht van het Departement Omgeving wordt momenteel een studie uitgevoerd naar slecht gelegen onbebouwde percelen: *'Kwantitatieve en kwalitatieve ruimtelijke evaluatie van onbebouwde percelen met een harde bestemming met hoog ruimtebeslagrisico in Vlaanderen'*. Hierin is een van de uitsluitende factoren ook de overstromingsgevoeligheid. In de analyse worden zowel de grote (T10) als middelgrote (T100) kans bij huidig klimaat onderzocht, samen met de grote kans (T10) onder klimaatscenario.

Ik wil erop wijzen dat bij de besluitvorming inzake de voorlopige aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden (WORG's) een toetsing is gedaan aan de meest actuele overstromingskaarten. Dit heeft in bepaalde gevallen geleid tot uitbreiding van het WORG ten opzichte van de voorstellen uit 2018; in bepaalde gevallen is de overstromingsgevoeligheid afgenomen – bv. ingevolge werken of aanleg van wachtbekkens – waardoor het gebied mogelijks ook kleiner is ten opzichte van de situatie in 2018.

2. Op basis van een berekening met de kansen T10 en T100 op de pluviale overstromingskaarten en de harde bestemmingen (wonen, recreatie, industrie, overige) – toestand 2023 – komen we tot een overlap van ca 15.100 hectaren. De tabel in bijlage geeft deze oppervlaktes weer per gemeente (afgerond tot op hectare). De berekening omvat de volledige harde bestemmingen, zowel openbaar domein als kadastrale percelen (bebouwd en onbebouwd).
3. Het is belangrijk om blijvende aandacht te hebben voor de onbebouwde overstromingsgevoelige gebieden in Vlaanderen en die van verdere ontwikkeling te vrijwaren. De procedure voor de aanduiding van de eerste 139 WORG's loopt nu om ze permanent als bouwvrij aan te duiden. Aanvullend op de reeds lopende studie zal ik aan mijn administratie een verdere analyse vragen van de onbebouwde percelen om na te gaan of er nood is aan een aanduiding van bijkomende WORG's.

Op dit moment wens ik voorrang te geven aan het verder afronden van de lopende procedure voor de aanduiding van WORG's. Bovendien ligt een deel van de verantwoordelijkheid ook bij de lokale besturen die de watertoets correct dienen uit te voeren bij allerhande projecten en ook zelf RUP's kunnen opmaken om open ruimte te vrijwaren.

BIJLAGE

[Overzicht van de oppervlakte van de pluviale overstromingskaarten gelegen in harde bestemmingen per gemeente](#)